

"גם בנט וגם איזנקוט פנו אלי לבדוק אופציות לקראת הבחירות הבאות" שר הביטחון לשעבר יואב גלנט, על האופציות הפוליטיות שנפתחו בפניו לאחר שעזב את הכנסת. גלנט לא שולל אפשרות שיתמודד ברשימת הליכוד

החשש היה מפני "רון ארד" חדש. מסע הלוויות של רן גואילי הי"ד

השני מכנה אותם "קיצוניים" ו"משיחיסטים" ופוסל אותם מישיבה משותפת בממשלה. כך בדיוק הם נוהגים עם הח"כים "העקרוניים" שהצביעו נגד התקציב. כל עוד אפשר להשתמש בהם נגד הממשלה, הם טובים וראויים, רגע אחרי ייזרקו לכלבים.

עד החטוף האחרון

בין שעון רפיח לשעון גואילי: לראשונה מאז 2014 - אין ישראלים בעזה, לא חיים ולא מתים

כאשר נראו במוצאי שמחת תורה תשפ"ד התמונות הקשות מהרשתות בעזה, כיצד מובלים החטופים ברחובות הרצועה בדרכם למנהרות התת קרקעיות, וכאשר התבררה הכמות הבלתי נתפסת של החטופים, קשה היה להאמין שכ"ר לם יחזרו ארצה, חיים או מתים. התחושה הכללית הייתה שאין שום סיכוי להחזרת רובם. "הילדים והזקנים לבטח יוחזרו, כל השאר בספק גדול", חזרו ואמרו הפרשנים באולפנים. מאז, ולאורך כמעט שנתיים וארבעה חודשים, הנושא הזה עמד באופן טבעי בראש הכותרות: יש עסקה או אין עסקה? חולצו חיים? חולצו מתים? שוחררו או לא שוחררו? הכול סבב סביב החטופים.

השבוע, עם חזרתו של אחרון החטופים רן גואילי הי"ד, זה נגמר. הכותרות התחרו זו בזו כדי לבשר את נקודת הסיום: "אין יותר חטופים בעזה", הכריז ראה"מ במליאת הכנסת ובירך שהחיינו. כלי התקשורת הצטרפו ברוח דומה: "המעגל נסגר", "החוב נפרע", "כולם בבית", "עד החטוף האחרון". 251 חטופים, ועוד ארבעה שהוחזקו בעזה עוד לפני המלחמה, שבו הביתה, חיים או מתים. הבלתי יאומן התרחש בחסדי שמיים גדולים.

הימים האחרונים שקדמו לחזרתו של גואילי היו מור-תחים במיוחד. שני שעוני זמן התחרו זה בזה: מצד אחד דרישת האמריקאים לפתוח את מעבר רפיח, ומנגד מאמץ מודיעיני לאתר את גואילי לפני פתיחת המעבר, כדי שלא ייעלם וכדי שלא יישכח. בסופו של דבר השעון של גואילי ניצח, והוא אותר לפני פתיחת המעבר.

השב"כ והמודיעין הצליחו לאתרו בין היתר משום שנק"ב פועלים בידי המחבלים: לאחר מותו נקבר, הוצא מקברו ונקבר שוב. המעברים הללו הרחיבו את מעגל שותפי הסוד ואפשרו את איתורו. במהלך המבצע המורכב נבדקו כ-250 גופות בקבר אחים באזור שג'אעיה, עד שאותרה גופתו בין מאות גופות של עזתים.

הבשורה על מציאתו של רן גואילי הי"ד שחררה אנחת רווחה קולקטיבית בכל הארץ. גואילי היה האחרון מבין 251 הישראלים שנחטפו לרצועת עזה, שבה כבר הוחזקו אברה מגניסטו והישאם אסייד, וכן גופותיהם של אורן שאול הי"ד והדר גולדין הי"ד. 168 מהחטופים שוחררו בחיים, 87 הוחזרו חללים. הרוב בעסקאות עם חמאס. השאר: שמונה חטופים חולצו חיים, ו-87 הושברו מתים במבצעי צה"ל.

המליציות בעיראק ואולי גם חיזבאללה. שורה תחתונה (שהיא גם השורה הראשונה): השאלות והשמועות נמשכות, ואיש אינו יכול לספק תשובה ברורה. הכול מבוסס על הערכות בלבד. ובנתיים, גם האיש עם היד על השאלטר והכפתור האדום, טרם החליט אם ללחוץ עליו.

תקציב על תנאי

תקציב המדינה עבר בהצבעה ראשונה, אך אין לו שום משמעות אם לא יעבור בשתי קריאות נוספות

במסיבת העיתונאים השבוע נשאל ראה"מ נתניהו על האפשרות להקדמת הבחירות שאמורות להיערך במועדן החוקי בעוד כתשעה חודשים. נתניהו אמר כי זה לא הזמן להקדים בחירות והוא משוכנע שתקציב המדינה וכן חוק הגיוס יאושרו בכנסת, ובכך לא יהיה צורך להקדים את הבחירות. הכדור אפוא בידיו.

תקציב המדינה עבר בינתיים רק בהצבעה ראשונה ואין לו שום משמעות אם לא יעבור בשתי קריאות נוספות - שניה ושלישית. במקביל, התקיימו דיונים מואצים במהלך השבוע, ובעיקר שלשום עם יו"ר ועדת חו"ב ח"כ בועז ביסמוט, כדי לקדם את חוק הגיוס לשלביו הסופיים. לאחר הדיון הזה, התקבלה החלטה בבתי גדולי ישראל להצביע בעד התקציב בקריאה ראשונה.

ואכן בהוראתו של רבינו מרן הגר"ד לנדו שליט"א, הצביעו ארבעת ח"כי דגל התורה בעד התקציב בקריאה הראשונה וכך נהגו גם ח"כי ש"ס בהוראת רבותיהם. בהודעה שפרסמה "דגל התורה" נאמר כי ההוראה שקיבלו הייתה לעמוד על כך שחוק הגיוס יושלם בטרם הבאת התקציב לקריאה שנייה ושלישית.

במהלך הדיון על התקציב, עלה בשעת לילה מאוחרת, ח"כ רון כץ מ"יש עתיד" והקריא ידיעה שפורסמה בתקשורת, לפיה שר האוצר בצלאל סמוטריץ' אמר כי לא היה מביא את התקציב לקריאה ראשונה, אלמלא הייתה בידיו התחייבות חרדית לתמוך בתקציב בשלוש קריאות. הודעה זו גרמה לדגל התורה למהר ולהגיב על אתר כי "הודעת שר האוצר שכביכול התחייבנו להצביע על התקציב בקריאה שנייה ושלישית - לא הייתה ולא נבראה וכולם יודעים זאת".

בשלב זה כאמור עבר התקציב בקריאה ראשונה ברוב של 62 תומכים מול 55 מתנגדים. שלושת ח"כי אגו"י וכן ח"כ אבי מעוז מ"נועם" הצביעו נגד. מעוז טען כי התקציב אינו נותן מענה לנושאים קריטיים של זהותה היהודית של המדינה, ולכן התנגד לו.

העיתונאי שלום ירושלמי, כתב כבר לפני כמה שבועות, כי המשמעות של הפיצול הפוליטי בתוך המפלגות החד-רדיות, עשוי להוביל להתמודדות נפרדת בבחירות. הכול כמובן ייעשה בהתאם להחלטת גדולי ישראל.

חשוב להדגיש כי הח"כים מאגו"י שהצביעו נגד התקציב עשו כך על פי הוראה שקיבלו ממורי דרכם. אולם מעניין היה לראות כיצד תקשורת השמאל מגלה לפתע כלפיהם "הערכה" רבה בשל "עמידתם העיקשת והעקרונית". זאת בשעה שח"כי "דגל התורה" וש"ס ספגו קיתונות של לעג ובזו מדומים, רק בגלל שלא נהגו כפי שהשמאל, האופוזיציה והתקשורת, ציפו מהם לנהוג ולהצביע נגד. מבחינתם, המטרה ברורה ויהי מה: הפלת הממשלה. כל מי שעומד בדרכם, זוכה לבזו, וכל מי שמסייע להם, זוכה ל"הערכה רבה", בעוד שבסתר ליבם הם מלגלים גם עליו (ואולי אף יותר).

הדבר מזכיר במדויק את השימוש שעושה השמאל בנציגים ובציבור הד"ל, נגד החרדים בעניין חוק הגיוס, כאשר הוא משבח אותם מצד אחד על עקרונותיהם, ובצד

הכפתור האדום

תקיפה לעיפה: שבוע של איומים, שמועות והחלטה שעדיין לא התקבלה

המתנה דרוכה לתקיפה. נושאת המטוסים האמריקנית לינקולן כבר מוכנה

כמו בכל סופי השבוע בחודש האחרון, שוב אותן שאלות ושוב אותן (חוסר) תשובות. תהיה או לא תהיה תקיפה אמריקאית באיראן? ואם אכן תהיה, האם האיראנים יגיבו בשיגור טילים לעבר מדינת ישראל? האם תהיה התרעה מוקדמת, וכמה זמן נדע קודם? ועוד כהנה וכהנה שאלות, המלוות בשמועות הנשענות כולן על "מקורות יודעי דבר", שאינם יודעים דבר.

ההמתנה הדרוכה לתקיפה האמריקאית נמשכת, ונראה שגם טראמפ עצמו טרם קיבל החלטה אם לתקוף ומתי. מכאן נולדות כותרות החוזרות על עצמן זה שבועות. גם הפרשנים אינם מחדשים הרבה. כך, למשל, כאשר נשאל אחד מהם (בן כספית), האם תהיה תקיפה, השיב: "זה יכול לקרות ויכול שלא לקרות. הסיכוי שהאיראנים ישגרו עלינו טילים קיים".

מי שהבין מכאן אם תהיה או לא תהיה תקיפה, שיקום. לא נותר אלא לצטט את האיומים מכאן ומכאן. ארה"ב מאיימת על איראן ב"מתקפה קשה ביותר", ואיראן משיבה באיומים משלה, תוך שהיא כורכת את מדינת ישראל באמ"צ: "נפגע בלב תל אביב".

האם כל זה צפוי להתרחש בימים הקרובים? ייתכן מאוד שמדובר בישורת האחרונה לפני תקיפה אמריקאית, וייתכן שמדובר בלחץ אסטרטגי בלבד, שנועד להרתיע את איראן ולהוביל להסכם. מה שברור הוא שכל טעות של מי מהצדדים עלולה להצית עימות רחב.

המצב הנוכחי ברור למדי: איראן נתונה במשבר פנימי עמוק, ארה"ב מבקשת למנף אותו להישגים מדיניים וביטחוניים, ומדינת ישראל נערכת לכל תרחיש.

דיווחים שפורסמו אתמול ברשת CNN טוענים כי טראמפ שוקל לצאת למתקפה "משמעותית" על איראן, לאחר שלא חלה התקדמות במגעים הראשוניים בין וושינגטון לטהרן בנוגע להגבלת תוכנית הגרעין וייצור הטילים הבלתי-סטיים. טראמפ מצפה שאיראן תסכים להסכם הכולל ויתור על נשק גרעיני.

האפשרויות שעל השולחן כוללות תקיפות אוויריות נגד בכירים איראנים וגורמי ביטחון האחראים לדיכוי המפגנים, וכן פגיעה באתרי גרעין ובמוסדות שלטון. המטרה: לערער את יציבות המשטר מבפנים, לעודד קרע בין הצבא למשמ"רות המהפכה, ולהחזיר את ההמונים לרחובות.

אם איראן תגיב ישירות נגד מדינת ישראל, היא מסתכנת בתגובה קשה במיוחד נגדה, שתגובה גם בזירה הבינלאומית. ההערכה היא שאיראן מודעת לכך שמהלומה ישראלית משמעותית עלולה לערער את עצם קיומו של המשטר, ולכן ייתכן שתבחר בתגובה עקיפה דרך שלוחותיה: החותיים,

"משפחת חטוף שנפגשה איתי בזמנו, ביקשה שלא נפרסם את הפגישה, ובמקביל סיפרה בכלי התקשורת שאני מסרב לפגוש אותם" נתניהו חושף השבוע את התהליכים הפנימיים הבעייתיים שהיו במהלך המו"מ לשחרור החטופים, ואת ההתנהלות של המשפחות תחת פחד המטה שהפעיל אותם נגדו

להתפלל על מציאת בנם, בשעה שהחיפושים בשיאם. ואכן כך היה. הפתק להתפלל למציאת רן בן יצחק נכתב, והברכה: "השם יעזור שימצאו אותו במהרה", שוגרה. משפחתו של רן גואילי הי"ד התרגשה מאוד כאשר ראתה כיצד הפתק עובר לתפילה בכל הריכוזים החרדיים ברחבי הארץ. "ברכת הרב נסכה בנו עידוד וחיוזק ונטעה בנו אמונה ותקווה", אמרו. למחרת, 843 ימים לאחר שנחטף ונרצח, התגשמה בס"ד הברכה. גופתו של גואילי הי"ד אותרה בעזה, ושלשום הובא לקבר ישראל. "הראשון שנחטף, האחרון שיצא", ציינו מכיריו.

מראיינים ומתגוששים

ריאיון או עימות: מדוע נתניהו מעדיף מיקרופון זר ולא מתראיין לתקשורת הישראלית?

התקשורת הישראלית הביאה את החרם על עצמה. נתניהו במסיבת עיתונאים פתוחה השבוע

לא בכל יום ניאות נתניהו, לקיים מסיבות עיתונאים ולפתוח אותן לשאלות הכתבים. פעמים רבות הוא נותן הצהרה בלבד, ללא כל אפשרות לשאלות, ומיד בסימנה חוזר ללשכתו. השבוע, עם חזרתו של אחרון החטופים, שינה נתניהו ממנהגו, קיים מסיבת עיתונאים פתוחה וענה במשך שעה ארוכה לכל שאלות אנשי התקשורת שהתקבצו מולו.

הכתבים לא גילו התלהבות יתרה. הקונספט הזה פחות נוח להם: כל אחד מקבל אפשרות לשאלה אחת, משחיל שתיים (במחיר אחת), ומיד לאחר שסיים נלקח ממנו המיקרופון. באופן זה הם אינם יכולים לשאול שאלות המשך, דבר שמוציא אותם מדעתם.

אחד העיתונאים, יובל שגב מחדשות 13, ניצל את זכות השאלה שלו כדי להעלות בדיוק את הנושא הזה. "האם ישראל תצטרף לתקיפה באיראן", שאל תחילה, ואז, עוד בטרם נלקח ממנו המיקרופון, הוסיף במהירות: "אתה נוהג להתראיין רק לתקשורת הזרה, האם אפשר לקבוע איתך ריאיון?"

נתניהו השיב תחילה בנושא האיראני (תשובה עמומה, כמובן), ולאחר מכן פנה לנושא השני: "אני חושב שחשוב מאוד לאפשר לציבור לשמוע דברים, אך בדרך כלל קשה לעשות זאת בתקשורת הישראלית לעומת התקשורת הזרה. כשאני מתראיין בעולם, הם שואלים אותי את השאלות הכי נוקבות, אבל גם יודעים לחכות לתשובה. לצערי, זה לא קורה בתקשורת כאן, ואני מקווה שזה ישתנה. בכל מקרה, יש לכם הזדמנות לעשות זאת עכשיו".

הנה התזה של נתניהו על רגל אחת: התקשורת הישראלית מגיעה להתגושש ולהתווכח, ולאחר מכן לרוץ ולהתיר ברב - "איך הכנסתי לראש הממשלה". לעומתה, התקשורת הזרה מגלה יותר מקצועיות: שואלת שאלות קשות ונוקבות, אך אינה קוטעת ונותנת אפשרות להשיב באופן מלא. זו הסיבה שנתניהו מעדיף את הראיונות מול התקשורת הזרה,

למצמץ: "אני משאיר את הסיכה עד לאחר שנשחרר מנתניהו".

והיה מי שאמר כי מחנה הר"ב, המחפש לעצמו סיבות חדשות להפגנות נגד נתניהו, הצליח למצוא אחת: אחרי שהסירו את הסיכה הצהובה, הם מבקשים כעת לחקור את החור שנשאר אחריה.

שליחות שקטה

הברכות, התפילות והאמונה: מאחורי הקלעים של ליווי המשפחות אל בתי גדולי ישראל

"הפגישות הללו נסכו בנו עידוד וחיוזק". משפחות החטופים במעונו של רבינו מרן הגר"ד שליט"א

אי אפשר לסיים את פרשת החטופים בלי להזכיר את מי שעמד לימין המשפחות לאורך כל התקופה וחיבר אותן לבתי גדולי ישראל כבר מן הימים הראשונים לאחר הטבח מדובר באיש התקשורת ר' ישראל כהן. שבוע לאחר הטבח הוא קיבל טלפון מחן אביגדורי, שאשתו ובתו נחטפו לעזה (ושוחררו לאחר חמישים ימים), ושאל כיצד ניתן להגיע למנהיגי הציבור החרדי כדי לבקש את ברכתם.

כהן הציע לו לגבש ולרכז משפחות נוספות, ויחד הוביל לבתי גדולי ישראל. חלק מבני המשפחות היו ק"ר בוצניקים רחוקים מהדת, וחלקם דוגמת משפחות אוחנה, כלפון ואחרות, משפחות מסורתיות. אלו ואלו התרגשו מאוד כאשר הגיעו לבתיהם של רבינו מרן הגר"ד לנדר שליט"א, מרן הגר"ב ד' פוברסקי שליט"א מרן הגרמ"ה הירש שליט"א ומרן הגר"י זילברשטיין שליט"א, וקיבלו את ברכתם.

"מרן הגאון רבי דב ממש בכה איתם, התפלל איתם, אמר להם אלו פרקי תהילים לקרוא ולקח את העניין מאוד לליבו", סיפר ישראל כהן, שהיה עד לכך מקרוב פעם אחר פעם. "המשפחות התרגשו מאוד לאחר כל פגישה, וחלקן הודו בפניי: 'נפגשנו עם שועי עולם, ובהם הנשיא טראמפ, אבל כאן בפגישות הללו אנחנו מקבלים אנרגיה רוחנית שמחזקת אותנו ונותנת כוח להמשיך'".

מלבד זאת חוברו המשפחות לח"כי דגל התורה, שעמדו בראש החזית החרדית בעד החזרת החטופים. ח"כ הרב משה גפני, שהתראיין כאן לאורך המלחמה, סיפר על שיחותיו הק"ר בועות עם ראש הממשלה, שבהן חזר שוב ושוב על הדרישה החרדית, על פי קריאתם של גדולי ישראל: לשחרר את כל החטופים. "נתמך בכל עסקה שבה ישוחררו כולם", שב ואמר.

בד בבד זכו אימהות החטופים לקרבה מיוחדת מצד הרבנית עדינה תחי, אשת רבנו מרן הגר"ד לנדר שליט"א, שעודדה אותן בדברים חמים, כפי שהעידה מיירב גונן, אמה של רומי, אחת החטופות ששוחררה.

ביום שישי, לפני שבוע, כאשר החלו הדיבורים על חיפוי שים נרחבים ומאצים אחר רן גואילי הי"ד, מעט לפני פתיחת המבצע הרשמי "לב אמיץ", פנו הוריו לישראל כהן, וביקשו ממנו להיכנס שוב אל רבנו מרן הגר"ד שליט"א ולבקשו

שורה תחתונה: לראשונה מאז 2014, לא מוחזקים ברצועת עזה ישראלים, לא חיים ולא מתים. יו"ר ועדת חוק וביטחון ח"כ בועז ביסמוט חשף לאחר חזרתו של גואילי, כי החשש הישראלי לאורך כל השנתיים היה מהאפשרות של "רון ארדי" נוספים: היעלמות גופות חטופים עקב הלחימה וההרס הרב, או חיסול מחבלים שהחזיקו במידע הקריטי. החשש הזה הוסר סופית עם חזרתו של אחרון החטופים השבוע.

עכשיו אפשר לחזור לוויכוחים - בקטע הבא.

הסיכה והמסכה

מהלחץ הצבאי ועד הסיכה הצהובה: המאבק הציבורי עבר משדה הקרב לשדה התודעה

לאורך כל התקופה מאז הטבח התנהל כאן ויכוח בלתי פוסק סביב שאלת החטופים: האם חשוב יותר לנצח את חמאס ולהמשיך את המבצע הצבאי, או לעצור הכול ולהחזיר את החטופים "בכל מחיר". בתחילה סברו שאפשר לשלב בין שתי המטרות, אך די מהר התברר שהן מתנגשות זו בזו.

נתניהו הוביל את הקו שלפיו רק לחץ צבאי יחזיר את החטופים. מנגד טענו מתנגדיו שהמבצע הצבאי מסכן את חייהם, ולכן יש לעצור את המלחמה ולהשיבם תחילה. הוויכוח הזה חצה את הציבור, הוביל להפגנות ולמחאות, והותיר משפחות רבות נבוכות וכואבות. חלקן הזדהו עם מטה החטופים והקו הלוחמני נגד הממשלה; אחרות, בעיקר מ"פורום הגבורה", ניהלו מאבק שקט ומכובד, ללא מחאות נגד ראה"מ.

השבוע של רן גואילי הי"ד לא סיימה את הקרב, אלא העבירה אותו לשלב הבא: קרב הנרטיב. תומכי נתניהו מציגים את סגירת המעגל כהוכחה לכך שעמד בלחץ, דחה קולות תבוסתניים והצליח להחזיר את כל החטופים. מנגד מתעקשים יריביו שמי שלא נטל אחריות על מחדלי השבעה באוקטובר אינו זכאי לקרדיט ציבורי. לכולם ברור כבר עתה: הוויכוח הזה יהיה אחת מזירות האש המרכזיות של מערכת הבחירות הקרובה.

בינתיים נתניהו עצמו יצא בחריפות נגד הטענות שנשמעו במהלך המלחמה שלפיהן הפקיר את החטופים ואף "רצה במותם". במסיבת עיתונאים שקיים השבוע, פנה לנציגי התקשורת בשאלה ולא הסתיר את כאבו: "לומר שאני רוצה אותם מתים, זה דבר איום. איך העזתם? כיצד לא התביישתם?"

ואכן, רשימת האמירות שנשמעו לאורך התקופה - מי שראל זיו ועמוס ידלין ועד פוליטיקאים ואנשי רל"ב דוגמת יאיר גולן, אהוד אולמרט, בוגי יעלון ושורה ארוכה של אנשי תקשורת מלמדת עד כמה נבנה כאן נרטיב של כישלון מכוער.

גם לאחר חזרתו של גואילי הופיעו קונספירציות חדשות, דוגמת הטענה שהוא "הושאר בעזה" משיקולים פוליטיים, רק כדי לדחות את פתיחת מעבר רפיח. בצה"ל דחו זאת מכל וכל והבהירו שמדובר במבצע מורכב, שתוכנן כחודש ובוצע בפועל בתוך יום וחצי. "אי אפשר ללעוג לקונספירציות הבגידה של שבעה באוקטובר ובאותה נשימה ללחוש שנתניהו השאיר את גואילי בעזה ככוונה", כתב הפרשן עמית סגל והניח אצבע על הצביעות.

הוויכוח מי החזיר את החטופים ומי אחראי לסיפור כולו יימשך ויתעצם בין שני המחנות. אפילו סיכת החטופים הצהובה הפכה לסמל במאבק: יש שהסירו אותה, אחרים שינו את משמעותה וקבעו כי ישאירו אותה "עד להקמת ועדת חקירה". והיו אף שהודו בגלוי שקשה להם לשמוח, שמא הקרדיט ייזקף לנתניהו. מטורלל אחד אף אמר בלי

"מפגינים אורבים לבני משפחתי, שופכים על הילדים שלי מים, וצעקו נגד אבא שלי בעודו בבית חולים עם אינפוזיה" השר יצחק וסרלאוף על המוסר הכפול של השמאל, המגנה את חסימתו של אהרון ברק ורואה כ"מחאה לגיטימית" את חסימות בני המשפחות של נבחר ציבור על ידי פעילי שמאל

יואב סגלוביץ' מ"יש עתיד" שכיהן כסגן שר לביטחון פנים, שפעל להפחתת האלימות בחברה הערבית. אלא שהנתונים מהבחירות הקודמות מצביעים על ההת-להבות: התמיכה היהודית ברע"ם בערים הגדולות הייתה זניחה, וגם בקרב מצביעי שמאל רבים, הכתובת המועדפת נותרה חד"ש או מפלגות ציוניות. כאן נכנסת מועצת השורא לתמונה לא כהפחדה, אלא כעובדה פוליטית: גוף כזה, עם עשרות חברים ומנגנון בחי-רה פנימי, לא נעלם בגלל הצהרה לעיתונות. גם אם עבאס מבקש להרחיק עצמו ממנה, האיחוד עם שותפותיו מחזיר אותה למרכז הדיון, ומקשה על השמאל לטעון שמדובר ב"שותפות אזרחית רגילה".

"שורא" תחתונה: אפשר לדבר על ניתוק, אפשר לחפש מועמד יהודי, אבל השאלה מי מושך בחוטים נשאת פתוחה.

בקצרה

החסימה של אהרון ברק, ההתפרצות של "יש עתיד" ושכר הח"כים שעולה ומטפס

הבומרנג של אהרון ברק: כאשר המפגין מרדכי דוד, חסם את דרכו של נשיא העליין בדימוס אהרון ברק, הש-מאל הזדעק על "חציית קווים אדומים". פתאום "חופש המחאה" הפך ל"בריונות". שכחה קולקטיבית אחזה באלו ששכללו את שיטת המצור על בתי נבחר ציבור, חסמו את טלי גוטליב בביתה, התנכלו לשר וסרלאוף ורדפו את ח"כ הרב גפני. מי שהכשיר את השרץ של הטרדת אישים ושיבוש הסדר הציבורי ככלי פוליטי לגיטימי, מגלה עתה שהבומרנג המשפטי והתודעתי לא עוצר באדום. הוא פשוט חוזר לאדריכל שלו.

השמאל הפך את החסימות לגיטימיות ולפתע מזדעזע כאשר זה מגיע אליו. מרדכי דוד חוסם את אהרון ברק. צילום על פי סעיף 27 א'

יש עתיד? אין ממלכתיות: התפרצות חברי הכנסת של "יש עתיד" לחדרו של יו"ר ועדת חוץ וביטחון, בועז ביסמוט, בעיצומו של דיון פנימי על חוק הגיוס, היא הרבה יותר מ"תקרית פרלמנטרית". מדובר בקריסה מוחלטת של הממלכתיות בשם המלחמה בחרדים. אלו שנושאים את שם הדמוקרטיה והפרוצדורה לשווא, הוכיחו שכאשר התוצאה לא מוצאת חן בעיניהם, הם לא מהססים לשבור את הכלים, את הכללים ואת דלתות החדרים.

השכר והניתוק: בזמן שאזרחי מדינת ישראל נאנקים תחת יוקר המחיה, שכר חברי הכנסת ממשיך לטפס במסלול המראה אוטומטי ומנותק. העדכון הנוכחי, שנעשה ללא שום פרופורציה למצב המשק או להקרבה הנדרשת מה-ציבור בעת מלחמה, מעמיק את קרע האמון בין הנבחרים לבוחריהם. הגיע הזמן שהצמדת השכר של נבחר ציבור תהיה למצב הרוח של העם ולכיסו של האזרח הקטן, ולא למנגנון טכני שמשמין את חשבון הבנק שלהם על טייס אוטומטי. שבת שלום

עבאס לא מקבל את הצעת איזנקוט לתמוך מבחוץ. הוא רוצה להיות חלק אינטגרלי מהקואליציה. בגוש השינוי מבינים היטב את המלכוד. גם נתניהו לא יפעל לדיכוי ההצבעה הערבית, שכן רשימה משותפת גדולה פוגעת בעיקר ביריביו. מבחינתו, כל תרחיש ללא הכרעה משמר את יתרונו בין סבב לסבב. אם נוסף לכל זה את מצביעי הימין הרך, שיחזרו לליכוד מחשש לקואליציה עם מפלגות ערביות, נקבל איחוד שמבודד דווקא את מי שקיווה להרוויח ממנו. נפלאות הפוליטיקה.

"השורא" התחתונה

רע"ם מנסה להשתנות, האיחוד מחזיר את השיח הרדיקלי ומועצת השורא שוב בתמונה

ההצהרות של רע"ם מייצרות רק ברקים וחזיונים. ח"כ מנסור עבאס בכנסת

מאחורי הדיבורים על איחוד טכני של המפלגות הע-רביות, מסתתר ויכוח עמוק יותר. הוויכוח אינו על מספר המנדטים, אלא על זהות, שליטה ותדמית. מנסור עבאס מנסה כבר תקופה ארוכה להוביל את רע"ם למיתוג חדש: פרגמטי, אורחי, כזה שמבקש לשבת בקואליציה הבאה בלי להתנצל ובלי להסתתר מאחורי סי-מאות לאומיות. חלק מהמאמץ הזה כלל גם הצהרה דרמטית שנשמעה מפיו על ניתוק מ"מועצת השורא" של התנועה האסלאמית, גוף שנתפס בעיני הציבור היהודי כסמל להתע-רבות דתית פוליטית מאחורי הקלעים.

כדי לסבר את האוזן נבחר כי מועצת השורא היא גוף המונה 32 חברים, ובהם חברי כנסת לשעבר ואנשי הפלג הדרומי של התנועה האיסלאמית. חבריה נבחרים אחת לא-רבע שנים על ידי כ-600 חברי התנועה. בין חבריה הח"כים לשעבר מסעוד גנאים ואבראהים צרצור.

רבים זוכרים כיצד ממשלת בנט המתונה להחלטת מועצת השורא שהתכנסה בכפר קאסם, דבר שפגע רבות בממשלה וסיפק חומר תבערה מוצדק לאופוזיציה דאז בראשות נתניהו. אלא שהמציאות הנוכחית מורכבת יותר מהצהרות של עבאס.

מפלגת רע"ם מצויה כיום בין שני מסלולים סותרים: מצד אחד רצון להגדיל את כוחה הפרלמנטרי ולהיות שותפה גלויה בכל קואליציה אפשרית. מצד שני איחוד עם מפלגות כמו בל"ד, מחזיר אותה מיד לשיח הציבורי הרדיקלי המעלה סימני שאלה על כל הניסיון של רע"ם להשתנות. חיבור כזה מחדד את כל קווי השבר הישנים, ובראשם שאלת מועצת השורא והשליטה האידיאולוגית שלה במפלגה.

גם רעיון נוסף של רע"ם, לשלב מועמד יהודי במפלגה, משתלב היטב במיתוג החדש. עבאס מחפש דמות מוכרת, רצוי עם רקע במאבק באלימות בחברה הערבית, שתוכל לדבר גם לציבור היהודי. בהקשר זה הוזכר שמו של ח"כ

למגינת לבם של הכתבים הישראלים. הדבר מתחדד במיוחד במסעות לחו"ל, כאשר הכתבים הישראלים משוועים לתדרכים מפי "המקור הבכיר ביותר", ואז נאלצים לראות בעיניים כלות כיצד כתבי התקשורת הזרה מתיישבים מולו, או מזמינים אותו לאולפן לראיון מקיף. בפועל, מדיניות החרם של נתניהו על שלל ערוצי החדשות, הציבוריים והמסחריים, נמשכת שנים, עוד בטרם החלה המלחמה הנוכחית. ההתגוששות מול הכתבים נמאסה עליו, והוא מצא דרכים אחרות להגיע לציבור: דרך "חדשות 14" וכן באמצעות הרשתות החברתיות. אנקדוטה מעניינת נרשמה סביב השואל הראשון הקבוע - מוטי קסטל מחדשות 14. בעבר נכתב כאן על "הגרלת הכתבים", שבה יצא שוב ושוב ראשון השואלים. מסתבר שכבר אין הגרלות: נתניהו אימץ את הנוהג של הנשיא טראמפ, שנותן לכתבים הנוחים לו לשאול ראשונים, כאשר הקשב עדיין גבוה וכל כלי התקשורת משדרים. "אם טראמפ יכול, מדוע שאתה לא תעשה כך", אמרו לו. ומאז, קסטל ראשון קבוע.

האיחוד והבידוד

הקמת הרשימה המשותפת הערבית תקשה על "גוש השינוי" להקים ממשלה חלופית

אין לדעת אם הצהרת הכוונות של המפלגות הערביות לרוץ ברשימה משותפת היא בלון ניסוי בלבד, או מהלך רציני לקראת הבחירות. כך או כך, ריצה משותפת של רע"ם, חד"ש, תע"ל ובל"ד צפויה לטלטל את המערכת הפוליטית ולא בהכרח בכיוון שרבים מניחים.

בניגוד לאינטואיציה הראשונית, שלפיה איחוד כזה יפגע בימין ובגוש הקואליציה הנוכחי, בחינה מפוכחת מצביעה על תוצאה הפוכה: רשימה ערבית משותפת צפויה להעלות משמעותית את שיעור ההצבעה במגזר הערבי - גרסה מער-דכנת ל"ערבים נוהרים לקלפיות". המשמעות האלקטורלית ברורה: זינוק מ-10-12 מנדטים, כאשר המפלגות רצות בנפרד, ל-15 מנדטים ואף יותר.

המנדטים הללו לא יילקחו מהימין, אלא בעיקר ממפלגות האופוזיציה המכנות את עצמן "גוש השינוי". מצביעים ערבים שתכננו להצביע ללפיד או לגולן יעדיפו רשימה ערבית גדולה משלהם. כך, גוש שהציג בסקרים האופטימיים שלו 58-61 מנדטים, עלול לרדת ב-5-3 מנד-טים, הרוחק מקו ה-61.

המשמעות המעשית: אם בנט וליברמן יעמדו בה-תחייבותם שלא להקים ממשלה הנשענת על הימנעות ח"כים ערבים, לא יהיה לאף צד רוב. ההערכה הרווחת היא שבתרחיש כזה יימצא בסופו של דבר "תירוקן" לרדת מהעץ, להקים ממשלה זמנית שתחליף את נתניהו, ואז להוביל שוב לבחירות, כאשר הם מחזיקים בראשות ממשלת מעבר בין הסבבים. תרחיש זה כבר עלה כאן כמה פעמים בעבר.

מי שאינו נלהב מהרעיון של רשימה משותפת הוא דווקא יו"ר רע"ם מנסור עבאס. בניגוד לשותפיו, עבאס אינו מסתיר את שאיפתו להיות חלק גלוי מהקואליציה הבאה, כפי שהיה בממשלת השינוי. משום כך, החיבור עם בל"ד המזוהה בציבור הישראלי כמפלגה תומכת טרור מאז ימי עזמי בשארה הבודד שברח לקטאר, באסל גטאס (שהברית טלפון לאסיר בטחוני) וחנין זועבי (שהשתתפה במשט המרמרה), בעיית מאוד עבור יו"ר רע"ם.

עבאס מבין שהאיחוד הזה יקשה על בנט וליברמן לחזור בהם מהתחייבותם. אחת האפשרויות שעל הפרק: דרישה לייצוג רחב ברשימה 6-7 מנדטים, ולאחר הבחירות פירוק הסיעה והקמת סיעה נפרדת במטרה להיכנס לקואליציה.